

Θεραπευμέν καὶ **ξετιναγμέν**=εὐσωμος, εὐτραφής. Ἐξαφνα πιτάκη ἑνας λαγὼς θεραπευμένος. Θεραπευμένος ἄνδρας=μεγαλόσωμος. Ξετινάκη=ἐπάχυνεν, ἐμεγάλωσε.

Θειά (ἡ)=ἡ θεία καὶ ὑπ. θεῖσα. β') Ἡ προσφώνησις τοῦ νεωτέρου πρὸς τὸν πρεσβύτερον : ἦσαν στοῦ παζὰρ κάμπουσες θεῖες.

Θεός (ὁ)=ὁ Θεὸς ἔνθα τὸ ἄτονον ε φυλάττεται, β') ἐπιτατικὸν π. χ. θεό-τρελλος, θεόκουφος, θεοσκότεινα=λίαν τρελλὸς κλπ. καὶ ἐν γένει ἐπὶ παντός ὅ,τι ὑπερβαίνει τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἀρετῆς ἢ τοῦ καλοῦ. Αὐτὸς εἶνε Θεός=ἐκτακτός δι' ἐκτάκτων προσόντων πεπρωτισμένος. Αὐτὴ εἶνε Θεά=ὤραιότατη.

Θέσι (ἡ)=θέσις. Εἰς ἅπαντα σχεδὸν τὰ δωμάτια μίαν πιθαμὴν ὑπὸ τὴν ὀροφὴν ἐτοποθέτουσαν σανίδα τινὰ ὀριζοντίως ἐφ' ἧς ἔθετον ἰδίᾳ οἱ χωρικοὶ τὰ χαλκίνα σκεύη πρὸς κόσμησιν ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἀντικείμενα ὡς βιβλία, δοχεῖα, ὀπωρικά κλπ.

Θέρμη καὶ θιρμασιά=ὁ πυρετός.

Θερμός (τὸ ε φυλάττεται) καὶ **Φηλόσταχη**=τὸ μετὰ στάκτης μεμιγμένον θερμὸν ὕδωρ, δι' οὗ καθαρίζουσι τὰς παροψίδας.

Θαφτικά (τὰ)=οἱ οἰκογενειακοὶ τάφοι. — Ποῦ ἔχτι τὰ θαφτικά σας;

Θανάϊς (ὁ)=ὁ Ἀθανάσιος καὶ **Θουδώρς**=ὁ Θεόδωρος.

Θέλου λέγεται καὶ φέλου, συνώνυμον ἔχει τὸ χαλεύου π. χ. τσαῖ μου θέλς γιόκσαν καὶ βέ χαλεύς=Τὶ ἀγαπᾶτε κύριε;

Θηριὸ (τὸ)=θηρίου, β') ὡς ἐπιφ. θηρίου!=σκληρὸ καὶ αἰμοβόρε ἄνθρωπος, θηριὸ μουνάχου=γενναῖος ὡς ὁ λέων, ἔγεινι θηρίου=ἐξηγριώθη.

Θιρίζου=θερίζω, θέρους, θεριστάδες. 2) Μὴ θέρσι τὴν καρδιά=μοὶ ἐπροξένησε βαθεῖαν λύπην.

Θουλός=θολός, οὐχὶ καθαρός. 2) Τὰ πράματα θόλουσαν ἢ εἶνι θουλουμένα=οὐχὶ εὐχάριστα, προμηνύουν καταστροφὴν. Τοῦ νεροῦ ἔσου δὲν θουλῶς δὲν καθαρίζ=ἵνα ἐπέλθῃ βελτίωσις εἰς τὴν κατάστασιν, πρέπει νὰ καταντήσουν εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς ἐξαχρειώσεως καὶ διαφθορᾶς. Ὁ μουλουχτός οὐ ἄνθρουπους μοιάζει θολὸ ποντάμ=ἐγκρύπτει δηλ. ὄλεθρον.

Θωρῶ ἐκ τοῦ **θωρῶ** κατὰ συγκοπὴν τὸ ε=βλέπω.

Συλλογισμένουν σὲ θωρῶ θέλου νὰ σὲ ρουτήσουν,
ἂν εἶναι ἀπ' τοὺν ἔρουντα νὰ σὲ παληγορρήσουν.

Θουρειά (ἡ)=θεωρεία, χρώμα. Ἔχει τὴν θουρειάτ, καθὶ ὥρα ἀλλάζει θουρειά, ἢ θουρειάτ ἤρτι στοὺν τόπο της.

Θυμητικὸ=ἐνθυμητικόν, μνήμη. Μεγάλου θυμητικὸ ἢ δυνατό θυμητικὸ =ἐπὶ τοῦ ἔχοντος ἰσχυρὰν μνήμην.

Θρέμμα (τὸ) συνημμένον πάντοτε μὲ τὸ γέννημα πρὸς ἐκδήλωσιν τοῦ ἰθαγενοῦς στοιχείου.

Θράψου (τὸ)=ἐν ἐκ τῶν ἀκάρεων δένδρων ἐν Καβακλῇ ἡμεῖς ὀνομάζομεν αὐτὸ τουρκιστὶ γκολγκέν.

Θεωρία (ἡ)=ἡ ἐξωτερικὴ ἀγαθὴ ὄψις. Αὐτὸς ἔχει θεωρία δηλ. εἶνε ἄνθρωπος μὲ καλὸν ἐξωτερικὸν καὶ μὲ μίαν λέξιν εἶνε **θεωρητικὸς**. θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδιά μυλωνᾶ, καὶ ἀπ' ἔξω κούκλα καὶ ἀπὸ μέσα πανούκλα, φράσεις λεγόμεναι ὅταν τὸ ἐξωτερικὸν δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸ πρᾶγμα.

Θουμᾶς=ὁ Θωμᾶς, β') ὁ ἔχων τὴν ιδιότητα τοῦ ἐν λόγῳ ἀποστόλου: —Ἐγὼ εἶμι ἀπ' τοῦ Θουμᾶ τοῦ σοῦ=δηλ. δύσπιστος.

Θύρα (ἡ)=ἡ θύρα ἐν τοῖς χωρίοις, παρ' ἡμῖν πόρτα.

Θυρίδα (ἡ)=ἐν πάσῃ οἰκίᾳ πλησίον εἰς τὸν τοῖχον ὑπάρχει στενὸν καὶ ἐπίμηκες ἄνοιγμα, ἔχων τρεῖς συνήθως θέσεις. Τοῦτο καλεῖται θυρίδα. Ἐνταῦθα θέτουνσι προχείρως μικρὰ ἀντικείμενα π. χ. ποτήρια, ἐργόχειρα κλπ. ἡ θυρίδα πρὸς διάφευσιν τοῦ ὀνόματός της δὲν ἔχει θύραν καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει ἀπὸ τὸ ντουλάπι, ὅπερ εἶνε καὶ πλατύτερον καὶ βαθύτερον.

Θρουνίζουμι=θρουνίζομαι, κάθημαι ἐπὶ θρόνου. Κύτταξι ποῦ πῆγι κὶ θρουνίσκι=ἐκάθισε δηλ. ἐπὶ θέσεως μὴ ἀνηκούσης.

Θυμιάμα (ἡ)=τὸ θυμιάμα. Δὲν δὲν στοὺν διάβουλου θυμιάμα, φρ. λεγομένη ἐπὶ τῶν ἄκρως φυλαγγύρων.

Θυμιατὸ (τὸ)=θυμνιατήριον. β') Τὶ ἔχ καὶ τὶ δὲν ἔχ ὁ θυμιατὸς θὰ τοῦ δείξ=ὁ θάνατος.

Θημουνιά (ἡ)=ὁ σωρὸς τῶν σταχύων.

I

Ἰδρους καὶ γίδρους=ὁ ἰδρῶς καὶ γιδρόνου=ιδρώνω. Γιὰ νὰ μάθῃ καλά, πρέπ νὰ ἰδρῶς ὁ πσιηνός.

Ἰδρουτήρια=τὰ ἰδρῶα ἐξανθήματα.

Ἰληὰ (ἡ)=α') ἡ ἐλαία τὸ δένδρον. β') ὁ καρπός, γ') σημεῖον τοῦ σώματος ἔχων σχῆμα καὶ χρῶμα ἐλαίας. Παροιμ. Τὸν ἔδωσα τῆς ἰληᾶς τοῦ μέσα καὶ τ' αὐτοῦ τοῦ ὄξω=τίποτε.

Ἰγκα=ἐγενόμην, ἄδρ. τοῦ γίνουμι.

Ἰδγιούς=ὁ ἴδιος, ἰδγιους κ' ἀπαράλλακτους.

Ἰσκιους (ὁ)=ἡ σκιά, τὸν ἔπασσε ἰσκιους, β') ἡ χάρη τὸ ἐπαφρόδιτον (ἴδ. λ. ἁέρα): αὐτὸς δὲν ἔχ ἰσκιου ἢ εἶνι αἰσκιοντη=ἄχαρις, γ') ἔχ βαρὺν ἰσκιόν=ἄνθρωπος βαρὺς, ἐπιβλητικός, δύσκολος.

Ἰλιρι=ἰλαρά, ἡ ἀσθένεια κατ' εὐφημισμὸν.

Ἰσιους=εὐθύς, τοῦναντίον, στραβός, β') ἴσιος ἄνθρωπος=ὁ ἀγαπῶν τὴν εὐθύτητα, τὴν ἰσιάδα. Τὴν ἰσιάδα νὰ σε πω=τὴν ἀλήθεια.

Ἰσιάζω=κάννω τι ἴσιο, διευθετῶ, τακτοποιῶ.

K

Καῖβες (ὁ)=ὁ καφές καὶ β') τὸ καφενεῖον, ὅπερ ὅμως λέγεται καὶ καῖβενες καὶ καῖβετζης καὶ βορδυτέρον καφειτζης ὁ καταστηματάρχης. Εἰς τὸν εἰσερχόμενον πελάτην ὁ ὑπάλληλος λέγει: τσιαῖ μου θέλς, καῖβέ μου χαλεύ.

Καββαδάτο (τὸ)=λέγεται τὸ φὸν τοῦ Πάσχα, ὅταν δι' ὀξέως ἐργαλείου σχηματίζωσιν ἐπὶ τοῦ φλιοῦ διάφορα σχήματα (Σουφλίον).

Κακὸς πλὴν τῆς γνωστῆς σημασίας ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ἱκανός, γενναῖος ἐν Καβακλῇ π. χ. κακὸς ἄνδρας=γενναῖος, ἱκανός.

Κάκου ἐν Σουφλίῳ=ἡ γραῖα, β') ἡ κυρία, ἡ λέξις φαίνεται Σλαβική, γ') τοῦ κάκου ἐπίρρ.=εἰς μάτην. Τοῦ κάκου πηγες κλπ.=εἰς μάτην.

Καρακάξα (ἡ)=ἡ κορώνη, β') ἡ φλύαρος γυνή.

Καλαμποῦκι=ἀραβόσιτος, λέγεται παρ' ἡμῖν μισίρι, ἴδ. λ. βλαχόστιαρου.

Κάλτσα (ἡ)=τὸ βαμβακερὸν περιπόδιον, ἐνῶ τὸ μάλλινον λέγεται τσιουράπ. β') Εἶνι τοῦ διαβόλου κάλτσά=ἄνθρωπος τετραπέρατος.

Κάκια (ή) = ἡ δυσαρέσκεια καὶ **κακίονου** = δυσαρεστοῦμαι.

Καμάρα (ή) = αἶψις. Τοῦ γεφυροῦ ἔχ' πέντε καμάρις.

Κάμαρα (ή) = δωμάτιον, λέξις εὐπροπεστέρα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ, ἀντὶ τοῦ συνηθούς *odas*.

Καμαρόνω = σοβαρεύομαι. Ἡ νύφ' καμαρών, τὸν καμαρὸν τὸν γιότς = ἐναβρύνεται βλέπουσα τὸν υἱὸν της.

Κάμμουσαν τὰ μάτια μ' = ἐκάμμωσαν, ἤρχισαν νὰ κλείουν ἀπὸ ὕπνου, ἐν τοῖς χωρίοις ἢ φράσις, παρ' ἡμῖν : σφάλσαν τὰ μάτια μ'.

Καμόνουμι = προστοιῶμαι.

Καμώματα (τά) = προσποιήσεις. β') Ἀταξίαι καὶ βιαιοπραγίαι. Τὶ καμώματ' εἶνε τοῦτα.

Καλιβόνω καὶ καλιγόνω = πεταλῶνω, β') Ἀπατῶ. Τοὺν καλίβουσα = τὸν ἠπάτησα, συνών. τοὺν πέρασα *κινυλιάφ*.

Καλάθ (τὸ) = α') *κάλαθος*, β') εἶναι ἕνα καλάθ' δηλ. χωρὶς μυελό, αὐτὸς ἐπλήξῃ τοῦ καλάθιτ = ἐξησφάλισε καλῶς τὰ συμφέροντά του.

Κανέλλα = τὸ κινάμωμον, β') ἡ βρύση τῶν βασιλείων, λέγεται δὲ καὶ *κάνουλλα*.

Καταβάζω = καταβιβάζω. Κατέβγη τοῦ γάλα μ' = ἤρχισε νὰ ἐρχεται, κατέβκαν τὰ νερά = ἡ πλημμυρὰ ἔπαυσε, κατέβκαν τὰ κατσίκια = ἔπαυσεν ὁ θυμός.

Κατσιβελος = ὁ ἀθίγγανος καὶ θηλ. κατσιβέλα, β') φιλάργυρος.

Κατσιβελειά (ή) = ἡ φιλαργυρία, πληθ. κατσιβέλ, κατσιβιλαργειὸ = πληθὸς ἀθιγγάνων.

Καταχωριάζου = ἡ ἡρεμία εἰς ἣν διατελῶ μετὰ τὴν τιμωρίαν.

Κατσιπουδιάζου = ἀδιαθετῶ. Τὸ παιδί κατσιπόδκσι = ἔχασε τὴν προτέραν τοῦ εὐθυμίαν καὶ εὐρίσκεται εἰς νοσηρὰν κατάστασιν.

Κάστρου = τὸ φρούριον, β') τὸ ἄστυ, ἡ πόλις, καστρινὸς = ὁ ἄστος.

Κάντιους (ὁ) = κρυσταλλωμένη ζάχαρη.

Κουντιστέκομαι = διακόπτω συχνὰ τὴν πορείαν καὶ στέκω.

Καλουπύχειρους (ὁ) = ἐνκατάστατος, εὐνυπόληπτος.

Καραβάνα (ἡ)=τὸ γνωστὸν χάλκινον σκεῦος τοῦ μαγειρείου ἐν ᾧ τίθεται φαγητὸν διὰ πολλοὺς ἀνθρώπους, στρατιώτας λ. χ. β') τὰ πλατέα βρακία ὡς τὰ τῶν νησιωτῶν, γ') ἀνάξιος λόγου ἢ προσοχῆς π. χ. Αὐτὰ εἶνι λόγια τῆς καραβάνας=ἀνάξια πίστεως.

Καλαμίδια (τὰ)=τρεις κάλαμοι χρησιμεύοντες διὰ τὴν ἐξύφανσιν τοῦ πανίου.

Καλαμάδραχτους (ὁ)=ἡ ἄτρακτος, ἐν ᾗ θέτοντες τὰ μεγάλα πινία περιτυλίσσομεν εἰς αὐτὰ ἀνὰ ἓν πᾶσμα τοῦ μέλλοντος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς στήμων νήματος.

Καλούτσικους=θωπευτικῶς ἀρετὰ καλῶς, β') ὥραιος.

Καλῶ=προσκαλῶ εἰς τὴν φρ. Εἶνι καλεσμένος. Μένα δὲν με κάλεσαν, στήν χαρά.

Κάλλια=κάλλιον. Κάλλια πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρει.

Καρδιοχτύπ (τὸ)=οἱ βίαιοι παλμοὶ προερχόμενοι ἐκ σφοδρᾶς συγανήσεως.

Καρέκλα (ἡ)=καθέκλα, τὸ σκαμνίον ὅταν ἔχῃ ἐρεσίνωτον.

Κραίνου=ὀμιλῶ.

Καυκί (τὸ)=μικρὸν ποτήριον, τὸ μεγαλύτερον λέγεται κούπα ἢ μπιλιοῦρ καὶ ὅταν εἶνε χαλκοῦν ἢ ἐκ λευκοσιδήρου μαστραπᾶς. Ἡ κούπα εἶνε ἐκ πορσελάνης, τὸ μπιλιοῦρ ἐξ ὕλου.

Κατὰ λαχῶ=φρ. κατὰ σύμπτωσιν, κατὰ τύχην.

Καρκάτσα (ἡ)=διφθέρα.

Καρτερῶ=καρτερῶ, περιμένω, ἀναμένω. Καρτέρ=ἡ ἐνέδρα.

Καράβ (τὸ)=πλοῖον, β') χαμένου καράβ καὶ χαμένου ρούχου καὶ χαμένου κουρμὶ συνώνυμα=ἀνόητε.

Καματηρῇ (ἡ)=ἐργάσιμη ἡμέρα, εἰς τὰ χωρία=καθημερινή.

Καραβίδα=εἶδος μικροῦ ποταμίου ἁστακοῦ, κάμαρος.

Καλουπιάνω=περιποιοῦμαι τινα, προσπαθῶ ἵνα ἐξευμενίσω αὐτὸν ἔαν τὸν εἶχον δυσαρεστήσει, ἢ νὰ προσεταιρισθῶ.

Καύκαλου (τὸ)=ὄστρακον τῆς χελώνης καὶ τῶν λοιπῶν ὀστρακοδέρμων β') νοῦς, μυελόν. Πετεινουκαύκαλος=χωρὶς νοῦν, ἡλίθιος.

Καντήλα (ἡ)=ἡ κανδήλα, β') φρ. Ἀγάλια τὴν καντήλα, ὑβριστικῶς ἐπὶ τῶν τυφλῶν.

Καρπούζ (τὸ)=ὁ ὑδροπέπων, καὶ καρβὺν=ὁ πέπων.

Καναπές=νέα λέξις, ἡμεῖς λέγομεν *sedir* τουρκαστί.

Καινούργιους=καινός, νέος. Καινούργιου κόσμινου, ποῦ νὰ σὶ κοιμάσου ;
φρ. ἐπὶ τῶν προφυλασσόντων τὰ ἐνδύματα αὐτῶν ὅταν εἶνε νέα.

Κασέρ καὶ κασκαβάλ=εἶδος κεφαλοτύρου.

Κάσσα=τὸ χρηματοκιβώτιον, β') ὁ ταμίης, αὐτὸς εἶναι ἡ κάσσα.

Κασόν=νέα λέξις, φέρετρον, νεκροκράββατον, ἡμεῖς λέγομεν κραιβάτ.

Κανάτ (τὸ)=λ. τ. πτερό, β') τὸ παραθυρόφυλλον, ὅπερ σήμερον λέγεται παντζιούρι, γ') πῆλινον δοχεῖον ἐν τοῖς παραλίοις τῆς Θράκης.

Κάμνου (κάμς, κάμ, κάμουμι, κάμι, κάμνουν. Παρατ. Ἐκαμνισκα, ἔκαμνισκας, ἔκαμνισκι, ἔκαμνισκαμι, ἔκαμνισκι, ἔκαμνισκαν'=ποιῶ. Θέ τὰ κάμουν ἀπὸ πάνουμι καὶ θὰ λερωθῶ=θὰ χεσθῶ.

Καμόνουμι=προσποιοῦμαι, φρ. Νὰ σὶ καμουθῇ καὶ νὰ σκάις=ἐπὶ τῶν θελόντων νὰ δικαιολογήσῃ πασάκειν καθήκοντος, διότι δηθεν ἔκαμον κάτι.

Κασαβέτ (τὸ λ. τ.=μοὶ εἶνε ἀδιάφορον, δὲν μὲ μέλει τίποτε.

Καθῆκ (τὸ) καὶ ἀγγεῖο ἰδ. λέξ. β') Τὶ καθῆκ ποῦ εἶσι=πρόστυχος, ἐλκενός.

Καρίστε (τὸ)=ἡ σέλλα τοῦ ἀλόγου, ξικαρίστρουτους=αὐθάδης καὶ ἐλεεινὸς μὴ γνωρίζων μήτε τί λέγει, μήτε τι πράττει.

Κανακάρης (ὁ) καὶ θηλ. κανακαριά=μοναχογιός, μονογενής. Μᾶς κάμνει κανακαριές=φέρεται ὅπως τὰ πολὺ χαϊδευμένα κανακάρικα,

Κακουψύχ (τὸ)=ἡ ἐγκυμοσύνη, ὅταν ἐκδηλοῦται δι' ἐμέτου ἢ ἄλλων διαταράξεων καὶ ῥῆμα κακουψυχῶ=ἔχω κακουψύχ.

Κηρουψάλιδου (τὸ)=ἡ ψάλις δι' ἧς ἔκοπτον τὴν θρυαλίδα τοῦ ἀλιμματοκηρίου, ὑπῆρχε μάλιστα καὶ φρ. Βγάλ' τῆς πεθεράς τὰ μάτια=κόψε τὴν θρυαλίδα, διὰ νὰ φέγγῃ καλλίτερα. λέγεται καὶ *φνιγλᾶς*.

Κόρα (ἡ)=ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ὄρου, ἡ ξηρά, β') τὸ ἐπούλωμα τῆς πληγῆς.

Κόρξα (ἡ)=ὁ κοριός.

Κοιλιά (ἡ)=ἡ κοιλία, τὸ μεγεθυτικὸν κοιλαραῶς=κοίλων.

(ἀκολουθεῖ)